

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Навчально - науковий інститут бізнесу і менеджменту

Кафедра обліку та аудиту

КИРИЛОВА ВІКТОРІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА

**Реферат
кваліфікаційної (магістерської) роботи**

**«ОБЛІК ТА АУДИТ ГРОШОВИХ КОШТІВ В КАСІ
(ЗА ДАНИМИ СТОВ «УНІВЕРСАЛ - АГРО»
НОВОМОСКОВСЬКОГО РАЙОНУ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)»**

Науковий керівник: доцент,
кандидат економічних наук
Поливана Людмила
Анатоліївна

Харків – 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

Актуальність теми. Грошові кошти виступають важливим фінансовим ресурсом для здійснення господарської діяльності на будь – якому підприємстві, вони є найбільш ліквідними активами. Важлива складова бухгалтерського обліку в Україні – касові операції, представляють собою одну з найбільш складних і регламентованих сторін фінансово-господарської діяльності кожного підприємства. Великі фінансові санкції пояснюють підвищений інтерес контролюючих органів до операції з готівкою, а будь-яке порушення положень та інструкцій може викликати руйнівні наслідки для життєдіяльності підприємства. Паралельно з розвитком ринку аудиторських послуг змінюється нормативна база, яка регулює аудит в Україні, відбувається інтеграція норм аудиту України з міжнародними стандартами. Раціонально побудований бухгалтерський облік та аудит грошових коштів в касі на підприємствах створює умови для ефективного їх використання в господарській діяльності та, як результат, слугує чинником підвищення технічної, технологічної та економічної ефективності діяльності. Проте, особливої уваги заслуговує вдосконалення обліку касових операцій на підприємстві в контексті автоматизації та використання новітніх інформаційних технологій, що сприятиме покращенню організації руху грошових коштів суб'єктів господарювання підприємницької діяльності та забезпеченні високого рівня надійності інформації. Саме це і зумовило вибір теми кваліфікаційної (магістерської) роботи та спонукало автора до розгляду концептуальних засад узагальнення теоретичних аспектів, опрацювання практичних підходів до обліку і аудиту грошових коштів в касі на досліджуваному підприємстві та розробки шляхів їх удосконалення.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретико-методичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку та аудиту грошових коштів у касі СТОВ «Універсал-АГРО» шляхом поліпшення механізму його організації.

Для досягнення зазначеної мети поставлені такі завдання: розкрити теоретичні аспекти ведення обліку та аудиту касових операцій; надати об'єктивну і кваліфіковану характеристику стану обліку та аудиту грошових коштів в касі; розробити конкретні заходи щодо удосконалення обліку та аудиту грошових коштів в касі; обґрунтувати висновки і пропозиції по темі дослідження.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку та аудиту грошових коштів в касі як складової облікової системи сільськогосподарського підприємства, зокрема СТОВ «Універсал-АГРО» Новомосковського району Дніпропетровської області.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних засад організації обліку та аудиту грошових коштів в касі на досліджуваному підприємстві.

Методи дослідження. У кваліфікаційній (магістерській) роботі використано методи дослідження, які забезпечили розв'язання поставлених завдань. Теоретичним та методичним підґрунтям проведених досліджень стали наукові праці провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, методологія та загальносистемні принципи проведення комплексних досліджень. Із спеціальних методів в роботі були використані: абстрактно-логічний, спостереження, порівняння, метод економічного аналізу, економіко-статистичний.

Інформаційною базою досліджень були нормативно – правові акти України, річна фінансова звітність товариства за період з 2017 по 2019рр., літературні джерела по темі дослідження, довідково-

інформаційні матеріали, результати власних спостережень автора.

Наукова новизна отриманих результатів.

- запропоновано вперше внести зміни до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні №148 від 22.12.2017р. стосовно затверджених форм прибуткового та видаткового касового ордеру, що призведе в подальшому до уніфікації касових документів та зручності їх використання в бухгалтерській повсякденній діяльності;

- розроблено та запропоновано робочий документ для перевірки цільового використання коштів, що надасть змогу аудиторю охопити всі аспекти обліку касових операцій на підприємстві, дослідити правильність, своєчасність, законність відображення в обліку касових операцій, вчасно виявити порушення та провести якісний аудит;

- удосконалено загальний план проведення аудиту касових операцій і на його основі запропоновано програму аудиту касових операцій для вимог якісного подання інформації;

- набули подальшого розвитку розробки стандартів в товаристві, які повинні мати вимоги до нормативно-правової бази, до систем розмежування прав доступу, контролю цілісності, криптографічного захисту інформації, а також до механізмів фізичного захисту компонентів автоматизованої системи.

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна (магістерська) робота є самостійно виконаною науковою працею, в якій викладено авторський підхід до вирішення поставленого завдання. Наукові положення, висновки і пропозиції, що виносяться на захист, одержані автором самостійно.

Апробація матеріалів кваліфікаційної (магістерської) роботи. Основні наукові та практичні положення кваліфікаційної (магістерської) роботи обговорювались на: Міжнародній науково – практичній інтернет - конференції «Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах

інтеграційних і глобалізаційних процесів (м. Харків, 30 жовтня 2020 року), тези доповіді на тему «Ліміт каси: коротко про головне»; «Проблеми інвентаризації безготівкових розрахунків»; Всеукраїнській науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Фінансово – економічні механізми розвитку підприємництва: теоретичний та практичний аспекти» (м. Дніпро, 19-20 листопада 2020 року), тези доповіді на тему «Проблеми впровадження управлінського обліку в Україні».

Структура та обсяг кваліфікаційної (магістерської) роботи. Загальний обсяг роботи складає 113 сторінок, 2 рисунки, 13 таблиць, 100 використаних джерел на 10 стор. Обсяг основного тексту роботи складає 111 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні аспекти ведення обліку та аудиту касових операцій» розглянуто: склад грошових коштів та завдання їх обліку; організацію роботи в касі; аудит в системі контролю; нормативно – правове та фактографічне забезпечення аудиту грошових коштів в касі.

У другому розділі «Стан обліку та аудиту грошових коштів в касі» розглянуто: організаційно – економічну характеристику підприємства; первинний облік, синтетичний і аналітичний облік касових операцій; облік грошових документів; методика проведення аудиту грошових коштів в касі; оформлення підсумків аудиторського дослідження.

У третьому розділі «Удосконалення обліку та аудиту грошових коштів у касі» розглянуто: удосконалення обліку грошових коштів в касі при діючій формі обліку,

організацію обліку грошових коштів в касі при автоматизованій формі обліку; аудит в умовах застосування комп'ютерних технологій.

ВИСНОВКИ

Кваліфікаційну (магістерську) роботу на тему: „Облік та аудит грошових коштів у касі (за даними СТОВ «Універсал-АГРО» Новомосковського району, Дніпропетровської області), написано на фактичних даних товариства. При аналізі господарської діяльності, нами було встановлено, що за період з 2017р. по 2019р. площа землі для ведення господарства змінювалася, але не значно. Середньорічна вартість основних засобів у 2019 році збільшилась у порівнянні з 2017 роком на 16083,5 тис. грн, а у порівнянні з 2018 роком на 9924,2 тис. грн. Характеризуючи чисельність працівників, слід відмітити зменшення цього показника в 2019 році порівнюючи з 2017 роком на 2 чоловіка. Товариство в 2019 році спеціалізується на вирощуванні насіння олійних культур (соняшнику). Слід зазначити, що товариство неліквідне і неплатоспроможне в 2019 році.

Для обліку господарських процесів та діяльності в СТОВ «Універсал-АГРО» використовується автоматизована форма обліку. Для узагальнення інформації про наявність та рух грошових коштів в касі підприємства призначений рахунок 30 "Готівка". Це рахунок активний, балансовий, основний. За дебетом рахунку 30 "Готівка" відображається надходження грошових коштів у касу підприємства, за кредитом – виплата грошових коштів із каси підприємства.

Нами запропоновано внести зміни до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого Постановою правління Національного банку України від 22.12.2017р. №148

стосовно затверджених форм в Додатку 2 та Додатку 3, що, на нашу думку впливає цілком логічно і призведе в подальшому до уніфікації касових документів та зручності їх використання в бухгалтерській повсякденній діяльності;

В СТОВ «Універсал-АГРО» удосконалення системи бухгалтерського обліку, звітності, контролю і аудиту можна здійснити через широке використання інформаційних систем та комп'ютерних технологій. Застосування сучасної обчислювальної техніки дає змогу забезпечити: повне та своєчасне задоволення інформаційних потреб користувачів; виконання контрольних і аудиторських завдань із метою одержання потрібної інформації про наявні відхилення; аналіз і прогнозування господарсько-фінансової діяльності підприємства; одержання ефективних управлінських рішень.

Нами в ході дослідження було запропоновано розробити в товаристві стандарти, які повинні мати вимоги до нормативно-правової бази, до систем розмежування прав доступу, контролю цілісності, криптографічного захисту інформації, а також до механізмів фізичного захисту компонентів автоматизованої системи. Крім того, стандарт має охоплювати вимоги із забезпечення безперервності захисту, наприклад вимоги до порядку і періодичності перегляду правил категоризації чи інформації привілеїв користувачів. Завдання організації захисту та безпеки даних в бухгалтерії полягає в забезпеченні всього комплексу організаційно-технічних, організаційно-режимних заходів та кадрової роботи, спрямованої на збереження комерційної таємниці та належного контролю роботи облікових працівників. Таким чином, система захисту бухгалтерської інформації повинна складатися з чотирьох основних компонентів:

- технологічні засоби захисту бухгалтерської інформації;
- бухгалтерська модель;
- криптографічні засоби захисту бухгалтерської інформації;
- організаційні методи.

При аналізі внутрішнього контролю за рухом грошових коштів в касі СТОВ «Універсал-АГРО» нами виявлено недоліки:

- на підприємстві відсутній чіткий механізм проведення раптових перевірок каси;
- не визначена періодичність перевірки каси згідно з наказом керівника;
- залучення до складу комісії одних і тих самих осіб;
- не належне заповнення реквізитів у прибуткових та видаткових касових ордерах;

Нами також були досліджені питання аудиту касових операцій та удосконалені існуючі методики аудиту касових операцій, а саме:

- удосконалено загальний план проведення аудиту касових операцій й запропоновано програму аудиту касових операцій для вимог якісного подання інформації;
- розроблено робочий документ для перевірки цільового використання коштів.

Запропоновані удосконалення дадуть змогу аудитору охопити всі аспекти обліку касових операцій на підприємстві, дослідити правильність, своєчасність, законність відображення в обліку касових операцій, вчасно виявити порушення та провести якісний аудит.

Отже, ми вважаємо, що застосування на практиці вказаних пропозицій надасть можливість підвищити ефективність роботи товариства.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

1. Кізіченко В.О. Юрченко Т.С. Ліміт каси: коротко про головне. *Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів: Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка*, 30 жовтня 2020 року / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ. – Х.: «Стильна типографія», 2020. – С. 37-40.

2. Глазкова Д.С., Сідельнікова А.В., Кізіченко В.О. Проблеми автоматизації безготівкових розрахунків. *Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів: Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка*, 30 жовтня 2020 року / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ. – Х.: «Стильна типографія», 2020. С. 156-160.

3. Чайка О.В., Тишенко Ю.О., Кізіченко В.О. Інформаційна роль бухгалтерського обліку. Вісник студентського наукового товариства навчально-наукового інституту бізнесу і менеджменту Харківського національного технічного університету сільського господарства: збірник наукових праць. – Харків: ХНТУСГ, 2020. Вип. 2. С. 66-69.

АНОТАЦІЯ

КИРИЛОВА В.О. «Облік та аудит грошових коштів у касі (за даними СТОВ «Універсал – АГРО» Новомосковського району Дніпропетровської області)». – На правах рукопису.

Кваліфікаційна (магістерська) робота на здобуття освітньо - кваліфікаційного рівня «Магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». – Харківській національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, Харків, 2020.

Метою даної кваліфікаційної (магістерської) роботи є розкриття теоретичних аспектів ведення обліку та аудиту касових операцій; вивчення стану обліку та аудиту грошових коштів в касі на конкретному підприємстві та розробка удосконалення ведення обліку. Магістерська робота виконується на матеріалах СТОВ «Універсал-АГРО» Новомосковського району Дніпропетровської області. Об'єктом дослідження виступають господарські операції з обліку грошових коштів в касі, що відбуваються в СТОВ «Універсал-АГРО».

Гроші відіграють важливу роль в економічному і соціальному розвитку суспільства. Сутність грошей змінюється адекватно змінам характеру суспільних відносин, в яких вони функціонують. Різноманітність і складність виробничих відносин, які втілюються в грошах, визначають множинність форм прояву самих грошей. Готівковий обіг в Україні та важлива його складова – касові операції, представляють собою одну з найбільш складних і регламентованих сторін фінансово-господарської діяльності кожного підприємства. В кваліфікаційній (магістерській) роботі розглянуто теоретичні положення первинного, аналітичного і синтетичного обліку та аудиту грошових коштів в касі. Висвітлено стан обліку грошових коштів в касі в умовах

застосування автоматизованої форми обліку та методик аудиту грошових коштів в касі. Запропоновано шляхи удосконалення обліку та аудиту грошових коштів в касі.

Наукова новизна отриманих результатів:

- запропоновано вперше внести зміни до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні №148 від 22.12.2017р. стосовно затверджених форм прибуткового та видаткового касового ордеру, що призведе в подальшому до уніфікації касових документів та зручності їх використання в бухгалтерській повсякденній діяльності;

- розроблено та запропоновано робочий документ для перевірки цільового використання коштів, що надасть змогу аудиторам охопити всі аспекти обліку касових операцій на підприємстві, дослідити правильність, своєчасність, законність відображення в обліку касових операцій, вчасно виявити порушення та провести якісний аудит;

- удосконалено загальний план проведення аудиту касових операцій і на його основі запропоновано програму аудиту касових операцій для вимог якісного подання інформації;

- набули подальшого розвитку розробки стандартів в товаристві, які повинні мати вимоги до нормативно-правової бази, до систем розмежування прав доступу, контролю цілісності, криптографічного захисту інформації, а також до механізмів фізичного захисту компонентів автоматизованої системи.

Ключові слова: готівка, грошові кошти в касі, первинна документація, касова книга, аудит, автоматизація обліку.

Список публікацій студента:

1. Кізіченко В.О. Юрченко Т.С. Ліміт каси: коротко про головне. *Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів: Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-*

конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, 30 жовтня 2020 року / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ. – Х.: «Стильна типографія», 2020. – С. 37-40.

2. Глазкова Д.С., Сідельнікова А.В., Кізіченко В.О. Проблеми автоматизації безготівкових розрахунків. *Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів: Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, 30 жовтня 2020 року / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ. – Х.: «Стильна типографія», 2020. С. 156-160.*

3. Чайка О.В., Тищенко Ю.О., Кізіченко В.О. Інформаційна роль бухгалтерського обліку. Вісник студентського наукового товариства навчально-наукового інституту бізнесу і менеджменту Харківського національного технічного університету сільського господарства: збірник наукових праць. – Харків: ХНТУСГ, 2020. Вип. 2. С. 66-69.

SUMMARY

KURULOVA V.O. «Accounting and audit of cash in cash (according to LLS «UniversalAGRO» Novomoskovsk district of Dnipropetrovsk region». - On the rights of the manuscript.

Qualification (master's) work to obtain the educational - qualification level "Master" in the specialty 071 "Accounting and Taxation". - Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petro Vasylenko, Kharkiv, 2020.

The purpose of this qualification (master's) work is to reveal the theoretical aspects of accounting and auditing of

cash transactions; study of the state of accounting and audit of cash at the box office at a particular company and the development of improved accounting. Master's thesis is performed on the materials of LLS "Universal-AGRO" Novomoskovsk district of Dnipropetrovsk region. The object of the study is business transactions for cash accounting, which take place in LLC "Universal-AGRO". Money plays an important role in the economic and social development of society. The essence of money changes adequately to changes in the nature of social relations in which they operate. The variety and complexity of production relations, which are embodied in money, determine the multiplicity of forms of manifestation of money itself. Cash turnover in Ukraine and its important component - cash transactions, are one of the most complex and regulated aspects of financial and economic activities of each enterprise. In the qualification (master's) work the theoretical provisions of primary, analytical, and synthetic accounting and audit of cash are considered. The state of cash accounting in the conditions of application of the automated form of accounting and a technique of audit of cash in cash desk is covered. We proposed ways to improve the accounting and auditing of cash at the box office.

Scientific novelty of the obtained results:

- it is proposed to amend for the first time the Regulations on conducting cash transactions in the national currency in Ukraine №148 of 22.12.2017 in relation to the approved forms of income and expenditure cash order, which will lead in the future to the unification of cash documents and the convenience of their use in everyday accounting activities;
- developed and proposed a working document to verify the intended use of funds, which will allow the auditor to cover all aspects of accounting for cash transactions in the enterprise, to investigate the correctness, timeliness, legality of accounting

for cash transactions, timely identify violations and conduct quality audits;

- the general plan of audit of cash transactions is improved and on its basis the program of audit of cash transactions for requirements of qualitative representation of the information is offered;

- the further developed the development of standards in the company, which must have requirements for the regulatory framework, systems for delimitation of access rights, integrity control, cryptographic protection of information, as well as mechanisms for physical protection of components of the automated system.

Key words: cash, cash on hand, primary documentation, cash book, audit, accounting automation.

**Комп'ютерний набір і верстка
Кирилова В.О.**

Підп. до друку __. __.2019. Формат 60x84 1/16. Папір
офсетний. Гарнітура Times New Roman. Друк
офсетний.

Ум. друк. арк. 0,9. Обл.-вид.арк.0,9. Тираж 10 прим.

Замовлення № __

Надруковано в КП «Міська друкарня» 61002, м.
Харків, вул. Алчевських, 44 Свідоцтво про державну
реєстрацію: серія ДК № 3613 від 29.10.2009р.